

III НИВО Професионално звање: Овлаштени ревизор

НАСТАВНИ ПЛАН (силабус)

ПРЕДМЕТ 11: НАПРЕДНА РЕВИЗИЈА

<p>1.</p>	<p>ЦИЉ</p> <p>СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА И ВЈЕШТИНА С ЦИЉЕМ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумијевања појма, суштине и врста ревизије и посебно независне или екстерне ревизије финансијских извјештаја, интерне ревизије и државне ревизије. - разумијевања и примјене актуалне регулаторне основе – законске и професионалне регулативе ревизије – у пракси ревизије у Босни и Херцеговини, односно у Ентитетима, - разумијевање система интерних контрола, улоге и значаја у просецу спровођења интерне ревизије, екстерне ревизије и ревизије у јавном сектору. - разумијевања утицаја информационих технологија (ИТ) на процес ревизије и потребе за употребом ИТ од стране ревизора - разумијевања Етичког кодекса за професионалне рачуновође специфичног за екстерне ревизоре, интерне ревизоре и ревизоре у јавном сектору
<p>2.</p>	<p>ОСНОВНЕ ВЈЕШТИНЕ</p> <p>Након положеног испита кандидати би требали бити оспособљени да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разумију основне концепте и постулате ревизије, врсте ревизије и посебно процес ревизије и њен допринос кредибилитету финансијских извјештаја, однос система интерних контрола, интерне ревизије, ревизије финансијских извјештаја, и ревизије у јавном сектору - разумију и примјене Етичког кодекса за професионалне рачуновође специфичног за екстерне ревизоре, интерне ревизоре и ревизоре у јавном сектору на начин да идентификују и избјегну понашања која у пракси представљају његово нарушавање, - стекну разумијевање о начину функционисања система интерних контрола и идентификују ризик у вези са системом интерних контрола специфично са аспекта екстерне ревизије, интерне ревизије и ревизије јавног сектора. - раде у тимовима ангажованим на ревизији финансијских извјештаја у складу с Међународним стандардима ревизије и релевантном законском регулативом - раде у тимовима ангажованим на осталим врстама ревизије - разумију различите могућности примјене ИТ у процесима ревизије.
<p>3.</p>	<p>ОБРАЗЛОЖЕЊЕ</p> <p>Наставни план предмета <i>Напредна ревизија</i> претпоставља претходно стечена иницијална знања током студија (или другог облика формалног образовања), стечено звање сертификованог рачуновође, те знања стечена у вишегодишњој пракси кандидата за полагање испита у функцији стицања професионалних звања у рачуноводству и ревизији.</p> <p>Програм започиње изучавањем и разумијевањем теоријских основа ревизије (циљеви, постулати, концепти, стандарди и мишљење ревизора), а затим се</p>

	<p>додатно фокусира на етичка питања и кодекс етике за професионалне рачуноводствене експерте, етички кодекс за интерне ревизоре и ревизоре у јавном сектору. Након тога слиједе поглавља или дијелови који разјашњавају односе систем интерних контрола, интерне и екстерне ревизије, те контролу квалитета ревизије. Слиједе поглавља која се односе на основне фазе процеса ревизије: прихватање клијента и ревизорског друштва од стране клијента, планирање ревизије, с фокусом на процјену ризика и значајности те међузависност система интерних контрола и ревизије, прибављање доказа ревизије, те завршну фазу ревизије и извјештавање оведеној ревизији финансијских извјештаја. Посебан дио програма је провођење ревизије у окружењу савремених информационих и телекомуникацијских технологија, ревизија финансијских извјештаја Групе, те савремени изазови и будућност ревизије.</p>
4.	<p>ДЕТАЉНИ НАСТАВНИ ПЛАН</p> <p>1. Теоријске основе ревизије</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Циљеви ревизије (б) Постулати ревизије (ц) Концепти ревизије (д) Стандарди ревизије <p>2. Етичка питања у екстерној ревизији, интерној ревизији и ревизији јавног сектора</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Кодекса етике за професионалне рачуновође (б) Етички кодекс интерних ревизора (ц) Етички кодекс у ревизији јавног сектора – Мексичка декларација <p>3. Контрола квалитета ревизије</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Потреба за контролом квалитета ревизије (б) Контрола квалитета ревизије на нивоу ревизијског ангажмана (ц) Контрола квалитета на нивоу професионалне асоцијације (д) Контрола квалитета ревизије кроз јавни надзор <p>4. Интерна контрола и интерна ревизија</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Појам, улога и разумијевање функционисања интерне контроле (б) Компоненте и систем интерних контрола (ц) Појам, улога и подручја дјеловања интерне ревизије у предузећу клијенту ревизије (д) Однос интерне контроле и интерне ревизије предузећа клијента ревизије према екстерној ревизији финансијских извјештаја (е) Процес интерне ревизије <p>5. Ревизија јавног сектора - државна ревизија</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Регулаторна основа ревизије јавног сектора (б) Финансијска ревизија јавног сектора (ц) Ревизија успјешности јавног сектора (д) Транспарентност ревизорског извјештаја јавног сектора <p>6. Ревизија финансијских извјештаја малих и средњих предузећа</p> <ul style="list-style-type: none"> (а) Идентификовање субјеката којима су намијењени стандарди финансијског

извјештавања за мале и средње ентитете

(б) Презентација финансијских извјештаја малих и средњих ентитета

(ц) Специфичности ревизије финансијских извјештаја малих и средњих ентитета

7. Процес ревизије финансијских извјештаја према Међународним стандардима и саопштењима ревизије, контроле квалитета, прегледа, осталих увјеравања и повезаних услуга

Међународни оквир ангажовања на основи којег се пружа увјеравање

(а) Предговор Међународним стандардима контроле квалитета, ревизије, прегледа, осталих увјеравања и сродних услуга и значење појмова

(б) Међународни оквир ангажовања на основи којих се пружа увјеравање

(ц) Општа начела и одговорности (МСР 200-299)

(д) Процјена ризика и реакција на процијењене ризике (МСР 300-499)

(е) Ревизијски докази (МСР 500-599)

(ф) Кориштење рада других /ревизија финансијских извјештаја Групе, кориштење рада интерне ревизије и резултата рада стручњака/ (МСР 600-699)

(г) Ревизијски закључци и извјештавање (МСР 700-799)

Остали ревизијски ангажмани

(а) Посебна подручја (МСР 800-899)

(б) Међународне смјернице ревизијске праксе (МСРП 1000-1099)

(ц) Ангажмани увида у финансијске извјештаје (Међународни стандарди за ангажмане увида МСУ 2000-2699)

(д) Ангажмани који пружају увјерење, а не спадају у ревизију или увид финансијских информација (Међународни стандарди за ангажмане са изражавањем увјерења МСИУ 3000-3699)

(е) Ангажмани за услуге сродне ревизији (Међународни стандарди за повезане услуге МСПУ 4000-4699)

8. Ревизија у савременом окружењу информационих технологија (ИТ)

(а) Карактеристике информационог система и изазови са којима се сусрећу ревизори у ИТ окружењу

(б) Карактеристике спровођења ревизије у окружењу ИТ

(ц) Интерне контроле у ИТ окружењу

(д) Ревизорске технике у ИТ окружењу

(е) Ревизорски алати у ИТ окружењу

(ф) Савремени аспекти ИТ у ревизији (велики подаци, вештачка интелигенција, blockchain технологија, аутоматизација процеса заснована на роботима).

9. Поступак ревизије финансијских извјештаја (Екстерна ревизија)

(а) Предревизијске радње

(б) Планирање ревизије

(ц) Обављање ревизије

(д) Завршна ревизија

	<p>(е) Извјештавање о проведеној ревизији</p> <p>10. Ревизија позиција финансијских извјештаја и повезаних рачуна</p> <p>(а) Ревизија некретнина, постројења и опреме</p> <p>(б) Ревизија инвестиционих некретнина</p> <p>(ц) Ревизија биолошких средстава</p> <p>(д) Ревизија дугорочних финансијских пласмана</p> <p>(е) Ревизија залиха</p> <p>(ф) Ревизија потраживања</p> <p>(г) Ревизија новчаних средстава</p> <p>(х) Ревизија обавеза према добављачима</p> <p>(и) Ревизија капитала</p> <p>(ј) Ревизија дугорочних и краткорочних кредита</p> <p>(к) Ревизија запослених и плата</p> <p>(л) Ревизија прихода и расхода</p> <p>11. Практични приступ ревизији финансијских извјештаја (case study)</p> <p>(а) Планирање и провођење ревизије финансијских извјештаја</p> <p>(б) Сачињавање радне документације/папира ревизије</p> <p>(ц) Избор одговарајуће врсте мишљења у практичним примјерима/задацима, везано за ревизију појединих елемената финансијских извјештаја</p> <p>(д) Сачињавање извјештаја ревизора и избор одговарајуће врсте мишљења о финансијским извјештајима у цјелини у практичним примјерима/задацима (на основу цјелине претпостављене ситуације и околности)</p> <p>12. Регулаторна основа ревизије у ЕУ, изазови и будућност ревизије</p> <p>(а) Законски положај рачуновођа и ревизора у ЕУ – Acquis communautaire</p> <p>(б) Директиве Европске Уније релевантне за финансијско извјештавање и ревизију</p> <p>(ц) Изазови и будућност ревизије</p> <ul style="list-style-type: none"> - Очекивања од ревизије и Извјештаја независног ревизора - Услуге увјеравања о нефинансијском и извјештавању о одрживости - Континуирана ревизија и ревизијска аналитика (Audit Analytics)
<p>5.</p>	<p>НАЧИН ИСПИТИВАЊА</p> <p>Испит траје 4 сата (240 минута) и полаже се у писаном облику.</p> <p>Испит се састоји од 3 есеја и 2 задатка који обухватају цјелокупни наставни програм овог предмета.</p> <p>Есеји и задаци су формулисани на начин да кандидати објасне и/или примијене наставне садржаје на практичне аспекте ревизије финансијских извјештаја, те система интерних контрола и кодекса етике за професионалне рачуноводствене експерте.</p> <p>Сваки есеј или задатак се вреднује са по 20 бодова уз наведену шему бодовања (5 x 20= 100 бодова). Максималан број бодова који је могуће освојити на испиту је 100, а критериј пролазности је 50%, односно 50 бодова.</p>

Прилог 1.

Литература за предмет 11. Напредна ревизија

1. Кондић Н., Божић Р., Пољашевић Ј., *Ревизија финансијских извјештаја – водич кроз практичну ревизију*, IV измијењено и допуњено издање, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци и Финрар д.о.о. Бања Лука, 2018. (поглавља: 1-7; 23–студија случаја)
2. Куртановић, С., Андрић, М., Јахић, Х. (2015). Ревизија, Фојница: Штампарија Фојница (тачка 3.3 и 3.4.2)
3. Андрић, М., Јакшић, Д., Вуковић, Б., Пештовић, К., Крсмановић, Б., Спахић, Н. (2023). Ревизија теорија и пракса, Суботица, Економски факултет у Суботици (поглавља: 1.13, 2, 3, 8, 10, 11, 12)
4. Брозовић, М., Мамић Сачер, И., Павић, И., Север Малиш, С., Тушек, Б., Жагер. Л. (2020). Ревизија: Надзорни механизам корпоративног управљања, ХЗРИФД, Загреб (поглавља: 3., 4., 5., 6.1., 6.2. и 8.3.)
5. Крсмановић Б., Полић С., *Информационе технологије у рачуноводству и ревизији*, Финрар д.о.о. Бања Лука и Факултет спољне трговине Бијељина, 2008. (поглавља: 7, 12, 17, 19, 21-25)
6. ИФАЦ-ов етички кодекс за професионалне рачуновође и актуелни стандарди ревизије, превод у штампаној или електронској форми на сајту ентитетских савеза (www.srr-rs.org ; www.srr-fbih.org)